

IX Ka 516/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w Wydziale IX Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – S. S.O. Jarosław Sobierajski

Sędziowie: S.O. Aleksandra Nowicka (spr.)

S.O. Barbara Plewińska

Protokolant st. sekr. sąd. Katarzyna Kotarska

przy udziale del. Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Toruniu Małgorzaty Partyki

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2014r.

sprawy **T. M. i D. B.** oskarżonych z art. 286§1 kk i art. 270§1 kk w zw. z art. 11§2 kk oraz **A. M.** oskarżonej z art. 286§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 21 sierpnia 2014 r. **sygn. akt VIII K 651/14**

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. przyjmuje, iż podstawę prawną skazania oskarżonej A. M. w pkt IV wyroku stanowią przepisy z art. 286§ 1 kk w zw. z art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk, a podstawę prawną wymiaru kary uzupełnia o przepis art. 11§3 kk;

2. przyjmuje, iż podstawę prawną skazania oskarżonych T. M. w pkt I i D. B. w pkt VII wyroku stanowią przepisy z art. 286§ 1 kk w zw. z art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia wszystkich oskarżonych z obowiązku poniesienia kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, a wydatkami powstałymi w tym postępowaniu obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 516/14

UZASADNIENIE

T. M. został oskarżony o to, że:

w dniu 18.04.2003 r. w T., działając wspólnie i w porozumieniu z A. M., P. S. i D. B. oraz z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) w M. w ten sposób, że zawarł umowę kredytową nr (...) na kwotę 5000 zł nie składając prawdziwe zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości dochodów w firmie (...), czym działał na szkodę w/w Banku,

tj. o czyn z art.286 § 1 kk i art.270 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk

A. M. została oskarżona o to, że:

w dniu 18.04.2003 r. w T., działając wspólnie i w porozumieniu z D. B., P. S. i T. M. oraz z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) w M. w ten sposób, przedłożyła nieprawdziwe zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach w firmie (...) i zawarła umowę kredytową nr (...) na kwotę 5000 zł i do dnia dzisiejszego nie zapłaciła żadnej raty kredytu, czym działała na szkodę w/w Banku,

tj. o czyn z art.286 § 1 kk

D. B. została oskarżona o to, że:

w dniu 18.04.2003 r. w T., działając wspólnie i w porozumieniu z A. M., P. S. i T. M. oraz z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) w M. w ten sposób, że wystawiła T. M. zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości zarobków w firmie (...), które to zaświadczenie zostało przedłożone przy zawarciu umowy kredytowej nr (...) na kwotę 5000 zł, czym działała na szkodę w/w Banku,

tj. o czyn z art.286 § 1 kk i art.270 § 1 kk w zw. z art.11§ 2 kk

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2014 roku (sygn. akt VIII K 651/14):

I. uznał oskarżonego T. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu z tym ustaleniem, iż działał wspólnie i w porozumieniu z A. M. i D. B. oraz osobą, co do której materiały wyłączono do odrębnego rozpoznania, tj. występku z art. 286 § 1 kk i art.270 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk i za to, w myśl art. 11 § 3 kk, na podstawie art. 286 § 1 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec T. M. kary pozbawienia wolności na okres 2 lat próby;

III. na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył oskarżonemu T. M. karę 20 stawek dziennych grzywny przyjmując jedną stawkę w wysokości 10 złotych;

IV. uznał oskarżoną A. M. za winną popełnienia zarzucanego jej aktem oskarżenia czynu z tym ustaleniem, iż działała wspólnie i w porozumieniu z T. M. i D. B. oraz osobą, co do której materiały wyłączono do odrębnego rozpoznania, tj. występku z art. 286 § 1 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec A. M. kary pozbawienia wolności na okres 2 lat próby;

VI. na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył oskarżonej A. M. karę 20 stawek dziennych grzywny przyjmując jedną stawkę w wysokości 10 złotych;

VII. uznał oskarżoną D. B. za winną popełnienia zarzucanego jej aktem oskarżenia czynu z tym ustaleniem, iż działała wspólnie i w porozumieniu z A. M. i T. M. oraz osobą, co do której materiały wyłączono do odrębnego rozpoznania, tj. występku z art. 286 § 1 kk i art.270 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk i za to, w myśl art. 11 § 3 kk na podstawie art. 286 § 1 kk wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

VIII. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec D. B. kary pozbawienia wolności na okres 2 lat próby;

IX. na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył oskarżonej D. B. karę 20 stawek dziennych grzywny przyjmując jedną stawkę w wysokości 10 złotych;

X. zwolnił wszystkich oskarżonych od kosztów sądowych, a wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł **prokurator zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonych**. Prokurator wyrokowi zarzucił obrazę przepisu prawa materialnego tj. art. 297§1 kk poprzez jego

niezastosowanie i błędne przyjęcie, że oskarżeni wyczerpali znamiona przestępstw z art. 286 §1 kk i 270 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk podczas gdy analiza jego czynu prowadzi do wniosku, że wyczerpali oni także swoim zachowaniem znamiona czynu z art. 297 §1 kk pozostającego w zbiegu rzeczowym i zachodzi konieczność kumulatywnej kwalifikacji prawnej z art. 286 §1 kk w zw. z art. 297 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk.

W związku z powyższym zarzutem prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyjęcie, że oskarżeni wyczerpali swoim zachowaniem czyny z art. 286 §1 kk w zw. z art. 297 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora zasługiwała na uwzględnienie, dlatego zaskarżony wyrok został zmieniony w kierunku postulowanym w apelacji.

Nie kwestionując oceny dowodów ani wynikającej z niej ustaleń faktycznych stanowiących podstawę wyrokowania, trafnie prokurator dostrzegł wadliwość przyjętej przez sąd meriti podstawy prawnej skazania oskarżonych T. M., A. M., i D. B. a nadto podstawy prawnej wymiaru kary orzeczonej wobec A. M..

Sąd Rejonowy - w ślad za propozycją prokuratora zawartą w akcie oskarżenia - przyjął, że zachowania oskarżonych opisane w zarzutach a/o stanowiły - w przypadku czynu T. M. i D. B. - występki z art. 286 §1 kk w zw. z art. 270 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk, zaś w przypadku A. M. występki z art. 286 §1 kk. Tymczasem prokurator ma rację podnosząc, że w przypadku zachowania jakie zarzuca się oskarżonym właściwą kwalifikacją prawną jest kwalifikacja z art. 286 §1 kk w zw. z art. 297 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk. Oskarżeni wszak działając wspólnie i w porozumieniu i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadzili pokrzywdzony bank do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że starający się o kredyt T. M. i A. M. przedłożyli nieprawdziwe zaświadczenia o swoim zatrudnieniu i zarobkach (zaświadczenie dla T. M. wystawione zostało przez D. B.) w wyniku czego uzyskali kredyt, którego nigdy nie spłacili.

Mając na uwadze powyższe elementy charakteryzujące działanie oskarżonych nie ma wątpliwości, że właściwą dla materialno-karnej oceny zachowania oskarżonych A. M., T. M. oraz D. B. jest kwalifikacja z art. 286 §1 kk w zw. z art. 297 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk, stąd też zmiana zaskarżonego wyroku:

1. w punkcie IV poprzez przyjęcie, że podstawą prawną skazania oskarżonej A. M. stanowią przepisy art. 286 §1 kk w zw. z art. 297 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk, a podstawą prawną wymiaru kary stanowi obok art. 286 §1 kk przepis art. 11 §3 kk,
2. w punkcie I (w odniesieniu do T. M.) i VII (w odniesieniu do D. B.) poprzez przyjęcie, że podstawą prawną skazania tychże oskarżonych stanowią przepisy art. 286 §1 kk w zw. z art. 297 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk.

Wyjaśnić należy, że nie było przeszkód by przypisać oskarżonym popełnienie występku z art. 297 §1 kk. Sąd meriti wprawdzie uznał, że z uwagi na przedawnienie orzekania w tym zakresie (upływ 10 lat od popełnienia czynu) nie można było ich skazać za tenże czyn, jednakże z poglądem takim nie można się zgodzić. Jak słusznie podniósł prokurator w apelacji, przedawnienie karalności dotyczy czynu a nie jego kwalifikacji prawnej. Sprawca, który w warunkach art. 11 §2 kk wyczerpuje swoim zachowaniem znamiona określone w dwóch lub więcej przepisach ustawy, popełnia jeden czyn, odpowiadający przestępstwu stypizowanemu przez zbiegające się przepisy, które wchodząc w skład kumulatywnej kwalifikacji tracą swoją samodzielność. Utworzone w ten sposób przestępstwo zagrożone jest karą, której granice wyznacza ustawowe zagrożenie przepisu przewidującego najsurowszą karę. Kara ta staje się wyznacznikiem terminu przedawnienia, które ustawodawca w przepisie art. 101 §1 kk wiąże z zagrożeniem karą. Stąd też jeśli upływ terminu przedawnienia, właściwego dla przestępstwa określonego w przepisie wchodzącym w skład kumulatywnej kwalifikacji prawnej nie dotyczy przepisu, który w myśl art. 11 §3 kk stanowi podstawę wymiaru kary, to pozostaje on bez znaczenia dla odpowiedzialności oskarżonego i nie kształtuje podstawy prawnej skazania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 2 sierpnia 2013 roku, II AKa 480/12).

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok został utrzymany mocy. Nie wystąpiły bowiem żadne uchybienia stanowiące bezwzględne przyczyny odwoławcze będące podstawą do uchylenia lub zmiany wyroku z urzędu.

Na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk sąd odwoławczy zwolnił wszystkich oskarżonych z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych należnych za drugą instancję, obciążając wydatkami postępowania odwoławczego Skarb Państwa, albowiem przemawiają za tym względy słuszności gdyż postępowanie odwoławcze toczyło się a zaskarżony wyrok uległ zmianie wyłącznie z uwagi na błąd sądu I instancji.